

შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგის

დირექტორის ბრძანება

№ 00009594

17/10/2022

შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგის რისკების შეფასებისა და მართვის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ

შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგის შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის მიერ 2022 წლის 17 ოქტომბრის N9592 სამსახურებრივი ბარათის საფუძველზე დასამტკიცებლად წარმოადგენილია რისკების შეფასებისა და მართვის მეთოდოლოგია, რის გამოც საჭიროა მისი დამტკიცება.

შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგის წესდების და კოლეჯის შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის 2022 წლის 17 ოქტომბრის N9592 სამსახურებრივი ბარათის შესაბამისად,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. დამტკიცდეს შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგის რისკების შეფასებისა და მართვის მეთოდოლოგია დანართის შესაბამისად.
2. ეს ბრძანება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.

კერძო კოლეჯების ასოციაცია
შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი ამაგი
დირექტორი
სუხიშვილი რუსუდან

შ.პ.ს „საზოგადოებრივი კოლეჯი ანგი“ ქ.გორი ცხინვალის გზ. N 9
ს/კ417878130

რისკების შეფასებისა და მართვის მეთოდოლოგია

გორი 2022წ

შესავალი მოცემული დოკუმენტი წარმოადგენს შ.პ.ს „საზოგადოებრივი კოლეჯი ამგი“ (შემდგომში -კოლეჯი) რისკებისა და საფრთხეების განსაზღვრის მეთოდოლოგიურ სახელმძღვანელოს და შექმნილია „შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანულიკანონის (შემდგომში -კანონი), სხვა კანონქვემდებარე აქტებისა და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად. კოლეჯში რისკის შეფასების დოკუმენტის მონაცემების და შედეგების გადახედვა/განახლება ხორციელდება პერიოდულად, კოლეჯის მიერ განსაზღვრული გეგმა-გრაფიკის, იდენტიფიცირებული ახალი საფრთხის, განხორციელებული ტექნიკური ცვლილების, კოლეჯის მიერ სამუშაო ადგილის/სივრცის, სასწავლო პროცესის ცვლილების ახალი ხელსაწყოების ინსტრუმენტების გამოყენებისას, სამუშაო სივრცეში მომხდარი უბედური შემთხვევის, სტიქიური უბედურების, სამუშაო გარემო პირობების ცვლილების ან სხვა გარემოების არსებობის შემთხვევაში, რამაც შეიძლება წარმოშვას ახალი საფრთხეები.

შპს „საზოგადოებრივი კოლეჯი ამგი“-ს საქმიანობა მიეკუთვნება დაბალი რისკის სექტორს, შესაბამისად მიმდინარე პროცესში რისკები უნდა შეფასდეს – არაუგვიანეს 6 თვის ვადაში.

რისკების შეფასება არის შრომის უსაფრთხოების მართვის სისტემის დაგეგმვისა და განხორციელების ეტაპის მნიშვნელოვანი ნაწილი.

რისკისა და საფრთხის შეფასება ხორციელდება არა შერჩევის პრინციპით, არამედ მთელი დაწესებულების მასშტაბით, მის ყველა სტრუქტურულ, თუ ორგანიზაციულ დონეზე. ამასთან, საუკეთესო შედეგის მისაღებად რისკების შეფასება სავალდებულოა საქმიანობის განხორციელებისა, თუ დასახული ამოცანის შესრულების დაწყებამდე.

1. რისკის არსი და მისი განსაზღვრება

რისკიარის იმ შედეგის დადგომის ალბათობა, რომელიც წარმოადგენს გადახრას დაგეგმილი/მოსალოდნელი შედეგიდანდა უარყოფითად მოქმედებს ორგანიზაციის მიზნების მიღწევაზე.

რისკი განისაზღვრება შემდეგი მახასიათებლების კომბინაციით:

ა) მოხდენის ალბათობა;

ბ)პოტენციური შედეგი.

გ)რეიტინგი=ალბათობაXშედეგი

მოხდენის ალბათობისა და შედეგის კომბინაცია განსაზღვრავს კონკრეტული რისკის მნიშვნელობის დონეს და ორგანიზაციის მიზნები დან გამომდინარე იძლევა პრიორიტეტების მიხედვით, რისკის დახარისხების საშუალებას.

პირველ რიგში, უნდა განიხილებოდეს და იმართებოდეს რისკები, რომელთა მოხდენის ალბათობა და შედეგი ყველაზე მაღალია. რიგითობით ყოველი შემდეგი უნდა იყოს რისკი ნაკლები მოხდენის ალბათობითა და შედეგით. პრაქტიკაში ეს პროცესი გაცილებით

რთულია, რადგან არსებობენ რისკები, რომელთა მოხდენის ალბათობა არის მაღალი, მაგრამ დაბალია შედეგი და/ან პირიქით. ასეთ შემთხვევებში უნდა განხორციელდეს რისკების პრიორიტეტებად დალაგება დაწესებულების მიზნებისა და ამოცანებიდან გამომდინარე, რათა არ მოხდეს შეცდომის დაშვება.

ალბათობა	მაღალი	პრიორიტეტულია
შედეგი	მაღალი	
ალბათობა	მაღალი	რიგითობის განსაზღვრა უნდა მოხდეს დაწესებულების მიზნებიდან და სტრატეგიიდან გამომდინარე
შედეგი	დაბალი	
ალბათობა	დაბალი	რიგითობის განსაზღვრა უნდა მოხდეს დაწესებულების მიზნებიდან და სტრატეგიიდან გამომდინარე
შედეგი	მაღალი	
ალბათობა	დაბალი	ნაკლებად პრიორიტეტულია
შედეგი	დაბალი	

2. რისკების შეფასების მართვა

რისკის მართვა წარმოადგენს საფრთხეების იდენტიფიცირების, შეფასების, მონიტორინგის და რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით საჭირო კონტროლის ღონისძიებების გატარების პროცესს, რომელიც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის მიზნებისა და ამოცანების მიღწევაზე და გულისხმობს საჭირო ღონისძიებების განხორციელებას რისკის შემცირების მიზნით.

რისკის მართვა წარმოადგენს ორგანიზაციის სტრატეგიული მართვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს.

რისკის მართვის მთავარი ამოცანაა მოახდინოს რისკების იდენტიფიკაცია და საპასუხო ღონისძიებების გატარება. რისკის მართვის საშუალებით შესაძლებელია გამოვლენილ იქნეს პოტენციური დადებითი, თუ უარყოფითი ფაქტორები, რაც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის საქმიანობაზე.

ორგანიზაციის ზოგადი რისკის შეფასება უნდა გამოხატავდეს არსებულ საფრთხეებს და ზოგადი კონტროლის ზომებს. პირველ რიგში უნდა დასრულდეს ასეთი რისკის შეფასება და შემდეგ უფრო კონკრეტული რისკის შეფასებები, რომლებიც შეისწავლიან ინდივიდუალურ საქმიანობებს.

რისკების შეფასების პროცესის ხუთი საფეხურია:

- საფრთხეების იდენტიფიცირება
- იმის განსაზღვრა, თუ ვინ შეიძლება იქნას დაზარალებული და როგორ
- რისკებისა გაანალიზება და იმის განსაზღვრა არის თუ არა არსებული კონტროლის ზომები ადეკვატური ან საჭიროა თუ არა მეტის გაკეთება
- მნიშვნელოვანი დასკვნების ჩანაწერების გაკეთება, დამატებითი ღონისძიებების განსაზღვრა და შესრულების დროის დაფიქსირება.
- შეფასებების გადახედვა და საჭიროების შემთხვევაში განხილვა

მნიშვნელოვანია, რომ რისკების შეფასებაზე პასუხისმგებელი პირი შერჩეულია მისი კომპეტენციის საფუძველზე, რისკის შესაფასებლად კონკრეტულ სფეროებში, რომელიც შემოწმდება ორგანიზაციაში. პასუხისმგებელ პირს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი კომპეტენცია შრომის უსაფრთხოების საკითხებში, გავლილი უნდა ჰქონდეს სათანადო მომზადება. შეფასების ჯგუფში ჩართული უნდა იყოს შესაბამისი ხაზის/მიმართულების ხელმძღვანელი, რომელიც, პასუხისმგებელია/ხელმძღვანელობს შესაფასებელ პროცესს ან საქმიანობას. ჯგუფის სხვა წევრები შეირჩევიან გამოცდილების, საინჟინრო-ტექნიკური და/ან სხვა სპეციფიკური ცოდნისა და უნარების გამო, რომლებიც დაკავშირებულია საქმიანობასთან ან პროცესთან. ჯგუფის წევრებს სასურველია გავლილი ჰქონდეთ საბაზისო მომზადება რისკების შეფასებაში.

რისკების შეფასების პროცესში ორგანიზაციაში ხდება საქმიანობის სახეების/პროცედურების დაყოფა ცალკეულ აქტივობად/თემად. ყოველი მათგანისთვის ხდება საფრთხეების იდენტიფიცირება, პოტენციური ნეგატიური შედეგისა და რისკის ქვეშ მყოფი პირების განსაზღვრა, რეალური/მიმდინარე კონტროლის ზომების გაწერა, რაც საშუალებას მოგვცემს აღნიშნული საკითხები ერთობიობაში გავაანალიზოთ და სწორად და ეფექტურად შევაფასოთ რისკები.

მიმდინარე, სტანდარტულ და ახლად წარმოშობილი საფრთხეები სამუშაო პროცესებთან დაკავშირებული საფრთხეების და რისკები შესაძლოა წინასწარ იყოს ცნობილი, შესაბამისად ძირითადი კონტროლის ზომებიც წინასწარ განსაზღვრულია. სამუშაო

პროცესების და ახლად წარმოშობილი რისკების შეფასებისათვის გამოიყენება **დანართი N1**-ში მოცემული ფორმა. რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 30.01.2020 წლის, N01-15/ნ ბრძანებით.

3. საფრთხის იდენტიფიცირება

საფრთხის იდენტიფიცირება არის რისკების შეფასების უმნიშვნელოვანესი პირველი ნაბიჯი. მხოლოდ მნიშვნელოვანი საფრთხეები, რამაც შეიძლება სერიოზული ზიანი მიაყენოს ხალხს, უნდა იქნას გამოვლენილი. არამატერიალური და უმნიშვნელო რისკი იგნორირებული უნდა იყოს.

საფრთხის იდენტიფიკაციისთვის მნიშვნელოვანია, როგორც რისკების შემფასებლის მიერ სამუშაო სივრცის/ტერიტორიის დათვალიერება, ასევე ამ ტერიტორიაზე მომუშავე შესაბამის პერსონალთან კონსულტაციები. გარდა ამისა, საფრთხის იდენტიფიკაციაში დაგვეხმარება უბედური შემთხვევის და ინციდენტების მოკვლევისა და აღრიცხვის მასალები, ასევე ზედამხედველი ორგანოს შემოწმების დასკვნები, აუდიტორული ანგარიშები, უკვე მომხდარი შემთხვევების ანალიზი, სამუშაოს ანგარიშები/მოხსენებები, სახელმძღვანელო მითითებები და სამეცნიერო მასალები.

მნიშვნელოვანია, რომ საფრთხის იდენტიფიკაციის დროს სახიფათო პირობები არ იქნეს არეული საშიშთან. სახიფათო პირობები რაც შეიძლება მალე უნდა იყოს გამოსწორებული დაკვირვების შემდგომ. სახიფათო პირობების მაგალითებია: მექანიზმის დაკარგული დამცველები, გაუმართავი გამაფრთხილებელი სისტემები/სენსორები და სხვა.

4. რისკის ქვეშ მყოფი პირები

კომპანიის ადმინისტრაცია პროფესიული მასწავლებლები, პროფესიული სტუდენტები და კოლეჯის ვიზიტორები, დასაქმებულები რომლებიც მუშაობენ სრული სამუშაო დღის განმავლობაში სამუშაო ადგილებზე, წარმოადგენენ ყველაზე აშკარა რისკ ჯგუფებს და საჭიროებენ შემოწმებას მასზე, რომ არიან კომპეტეტურნი განახორციელონ მათზე დაკისრებული კონკრეტული ამოცანები. თუმცა, შეიძლება არსებობდეს სხვა ჯგუფები, რომლებიც უმეტეს დროს სამუშაო ადგილზე ან მის ირგვლივ ატარებენ. ეს ჯგუფი მოიცავს ახალგაზრდა დამწყებ მუშაკებს, სტაჟორებს, მსმენელებს და სხვა პირებს. სხვა პირებში შეიძლება მოიაზრებოდეს ვიზიტორები, სტუდენტები/მოსწავლეები ან მომხმარებლები, ასევე გამვლელები.

რისკების შეფასება უნდა მოიცავდეს დამატებით კონტროლის ზომებს, რომელიც დაკავშირებულია ამ ჯგუფების დაუცველობასთან, რაც შეიძლება გამოწვეული იყოს გამოუცდელობით ან უუნარობით.

5. რისკის ანალიზი და რისკის დონის შეფასება

უმეტესობა რისკების შეფასებისას უნდა აღინიშნოს, რომ საფრთხესთან დაკავშირებული ზოგიერთი რისკი უკვე დადგენილია ან კონტროლდება. აქედან გამომდინარე რისკის შეფასების მთავარი მიზანია დარჩენილი რისკების შემცირება. ამას ეწოდება **ნარჩენი რისკი**. რისკის შეფასება მიზნად ისახავს ნარჩენი რისკების შემცირებას მინიმალურ შესაძლებელ დონემდე.

რისკის ანალიზი ხორციელდება იდენტიფიცირებული რისკების ალბათობისა და პოტენციური შედეგის შესწავლის მიხედვით, რათა განისაზღვროს, თუ როგორ უნდა მოხდეს რისკების მართვა. რისკის ანალიზი გულისხმობს იმ ფაქტორების იდენტიფიკაციას, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ რისკის მოხდენის ალბათობაზე და პოტენციურ შედეგებზე.

საწყის ეტაპზე ხორციელდება წინასწარი ანალიზი, რომელიც გულისხმობს მსგავსი რისკების დაჯგუფებას, გაერთიანებას და დაბალი, უმნიშვნელო გავლენის მქონე რისკების გამორიცხვას.

შემდეგი ეტაპია რისკის დონის განსაზღვრა მისი მასშტაბებიდან გამომდინარე. რისკის დონის განსაზღვრა ხდება არა მარტო რისკის მოხდენის ალბათობისა და შედეგის შესწავლით, არამედ ასევე ხდება რისკების ურთიერთდამოკიდებულებებისა და სხვა ფაქტორების გათვალისწინება.

რაოდენობრივი რისკის შეფასებარისკის დონის განსაზღვრის ეფექტური მეთოდია, ინციდენტის ალბათობის და მისი შედეგის სიმძიმის თვალსაზრისით. ამისათვის გამოიყენება **დანართი N1**-ით გათვალისწინებული მატრიცა. ცხადია, რომ რაც უფრო მაღალია ალბათობა და შედეგის სიმძიმე, რისკიც უფრო მაღალი იქნება. ალბათობა დამოკიდებულია ისეთ ფაქტორებზე, როგორცაა კონტროლის ზომები, საფრთხის ზემოქმედების სიხშირე და საფრთხესთან დაკავშირებული პირის კატეგორია. შედეგის სიმძიმე დამოკიდებულია საფრთხის სიდიდეზე ან სერიოზულობაზე (მაგალითად, მავნა, ტოქსიკურობა და ა.შ.). გაადაწყვეტილების მიმღები განისაზღვრება რისკის სერიოზულობიდან გამომდინარე:

- **კრიტიკული შეუსაბამობა - ორგანიზაციის ხელმძღვანელი;**
- **არსებითი შეუსაბამობა - ორგანიზაციის ხელმძღვანელის მოადგილე, მენეჯმენტი;**
- **არაარსებითი შეუსაბამობა - ჯგუფის უფროსი, სასწავლო ნაწილის ხელმძღვანელი, საწავლო პროცეზე პასუხისმგებელი პირი, კონკრეტულ საქმიანობის წარმართველი პირი.**
- **მისაღები რისკი - შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი;**

რისკის დახასიათება შესაძლებელია შემდეგნაირად: „მიუღებელი“, „მისაღები“ შესაბამისი საპასუხო ღონისძიებების გამოყენების აუცილებლობით, შესაძლებელია ასევე რისკის მისაღები მინიმალური დონის არსებობაც (იმ შემთხვევაში როცა მისგან თავის არიდება შესაძლებელია). რისკი იმ შემთხვევაშია მისაღები, როცა რისკების კონტროლის დამატებითი ზომების განხორციელება შეუძლებელია ან თავად რისკი არამატერიალურია ადამიანთა ჯანმრთელობას არ ემუქრება და უმნიშვნელოა, ასევე როდესაც რისკის დაბალი დონის

გათვალისწინებით, მისი კიდევ უფრო შემცირება ფინანსურად მიუღებელია, ასეთ შემთხვევაში საპასუხო ღონისძიებებზე რესურსების ხარჯვა არ არის მიზანშეწონილი.

6. რისკების კონტროლი

რისკების კონტროლის ზომები(საპასუხო ღონისძიებები) არის: თავის არიდება (მაგ. თუ რისკი არის მიუღებელი შესაძლებელია მისი თავიდან არიდება, იმ გადაწყვეტილების არმიღების და იმ ღონისძიების არგანხორციელების გზით, რაც იწვევს რისკის წარმოქმნას), კონკრეტული საპასუხო ქმედებების განხორციელება, შეგუება და მონიტორინგი (მაგ. რისკი მისაღებია და ხდება მასთან შეგუება და მონიტორინგი იმ შემთხვევაში, როცა კონკრეტული საპასუხო ქმედებების განხორციელება არაპრაქტიკული ან შეუძლებელია. ასევე შეგუებას და მონიტორინგს ვახდენთ ისეთ რისკებზე, რომელთა ზემოქმედების დონე უმნიშვნელოა, მაგრამ რომელთა მახასიათებლები შესაძლებელია მომავალში შეიცვალოს) და ა.შ.

რისკის შეფასების შედეგად, მიიღება გადაწყვეტილება, თუ რა სახის ღონისძიებები უნდა განხორციელდეს გამოვლენილი რისკების კონტროლისთვის და როგორია ყველაზე უფრო ეფექტიანი საპასუხო ღონისძიებების სტრატეგია.

არსებული კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობის შეფასებისას ან ახალი საპასუხო ღონისძიების (დამატებითი კონტროლის ზომის) შემოღებისას უნდა გავითვალისწინოთ რისკების კონტროლის იერარქია, რომელიც გამოიყურება შემდეგნაირად:

1. **აღმოფხვრა:** საფრთხის წყაროს მოშორება;
2. **ჩანაცვლება:** მასალების ან პროცესების ნაკლებად სახიფათო მასალებით ან პროცესებით ჩანაცვლება;
3. **საინჟინრო კონტროლის განხორციელება:** საფრთხის წყაროსთან წვდომის თავიდან აცილება; ადმინისტრაციული კონტროლი: პროცედურებისა და ინსტრუქციების შექმნა შრომის უსაფრთხოებისათვის და ზედამხედველობის მექანიზმების შემუშავება;
4. **ადმინისტრაციული კონტროლი:** წესების შემუშავება-ცვლილება; სწავლება.
5. **ინდივიდუალური დაცვის აღჭურვილობა:** მას შემდეგ, რაც ყველა ზემოხსენებული აღმოჩნდება არაეფექტური.

რისკების პრევენციის ზოგადი პრინციპებია:

- რისკების თავიდან აცილება
- რისკების შეფასება, რომელთა თავიდან აცილება შეუძლებელია
- ბრძოლა რისკების წყაროსთან
- სამუშაოს ადაპტირება ინდივიდუალურთან, განსაკუთრებით ეს შეეხება სამუშაო ადგილის დიზაინს, სამუშაო აღჭურვილობის შერჩევას და სამუშაო და წარმოების მეთოდების არჩევას, კერძოდ, მონოტონური სამუშაოს შემსუბუქების, მუშაობის წინასწარ განსაზღვრული სამუშაო განაკვეთით და ჯანმრთელობაზე მათი ზეგავლენის შემცირების მიზნით.
- ადაპტირება ტექნიკურ პროგრესთან
- სახიფათოს ჩანაცვლება არასახიფათო ან ნაკლებად სახიფათოთი

- თანმიმდევრული საერთო პრევენციული პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც მოიცავს ტექნოლოგიას, სამუშაოს ორგანიზებას, სამუშაო პირობებს, სოციალურ ურთიერთობებს და სამუშაო გარემოსთან დაკავშირებულ ფაქტორებს
- კოლექტიური დამცავი ღონისძიებების პრიორიტეტულობა ინდივიდუალური დამცავი ღონისძიებების მიმართ
- შესაბამისი ინსტრუქციების მინიჭება დასაქმებულთათვის.

დამატებითი კონტროლის ზომების განსაზღვრისას გადაწყვეტილება მიიღება იმის მიხედვით, არის თუ არა რისკის დონე კრიტიკული, მაღალი, საშუალო ან დაბალი (იხ. **დანართი N1**). აღნიშნული მიდგომა და დამატებითი კონტროლის ზომების გეგმა ხელს უწყობს რისკების შემცირებას. მაღალი რისკის აქტივობები ჩვეულებრივ განხილული უნდა იქნეს დღეებში, საშუალო რისკები კვირებში და დაბალი რისკები თვეში ან ზოგიერთ შემთხვევაში არანაირი აქტივობა არაა საჭირო.

დამატებითი კონტროლის ზომების (საპასუხო ღონისძიებების) მიზანია ორგანიზაციის წინაშე არსებული რისკების უარყოფითი ზეგავლენის შემცირება, რაც აისახება საფრთხის შემცირებაში და დაწესებულების მიერ დასახული მიზნების სრულყოფილად მიღწევაში. საპასუხო ღონისძიებები ძირითადად მოიცავს რისკის კონტროლს, თუმცა ამასთან ერთად გვხვდება ისეთი ღონისძიებები, როგორცაა რისკის თავიდან აცილება, რისკის გაზიარება და სხვა.

დამატებითი კონტროლის ზომებს შორის საუკეთესოს შერჩევა მოიცავს ყოველი სახის ღონისძიების ხარჯისა და სარგებლის შედარებას. რისკის მართვის ღირებულება უნდა იყოს შესაბამისი იმ სარგებლისა, რაც მიიღება ამ მართვის შედეგად. როდესაც ხორციელდება ხარჯის სარგებელთან შედარება, გათვალისწინებულ უნდა იქნას კონკრეტული გარემო და ვითარება. მნიშვნელოვანია, მხედველებაში მიღებულ იქნას ყველა პირდაპირი და ირიბი ხარჯი და სარგებელი, (როგორც მატერიალური, ასევე არამატერიალური) მოხდეს მათი შეფასება ფინანსური ან სხვა მეთოდით. საპასუხო ღონისძიებების შერჩევის დროს მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული ისეთი ფაქტორები, როგორცაა პოლიტიკური და სოციალური.

იმ შემთხვევაში, თუ დამატებითი კონტროლის ზომების (საპასუხო ღონისძიებების) ბიუჯეტი არის შეზღუდული, ღონისძიებების გეგმამ ზუსტად უნდა ასახოს ის პრიორიტეტები, რომელსაც დაეფუძნება გეგმა.

რისკების კონტროლის დამატებითი ღონისძიებების გეგმა უნდა მოიცავდეს:

- რისკის დონის მინიმიზაციისათვის საჭირო კონტროლის ღონისძიებებს;
- გეგმის განხორციელებაზე პასუხისმგებელ პირებს;
- საჭირო რესურსების სახეობის განსაზღვრას (ფინანსური, ადამიანური რესურსის, ტექნოლოგიური და სხვა);
- შესრულების ვადებს.

7. კომუნიკაცია და კონსულტაცია

კომუნიკაცია და კონსულტაცია არის მუდმივი პროცესი, რაც დაწესებულებას საშუალებას აძლევს ყველა დაინტერესებული პირი უზრუნველყოს საჭირო ინფორმაციით, მოახდინოს გაზიარება და ყველასათვის ხელმისაწვდომი გახადოს რისკის მართვასთან დაკავშირებული საკითხები, როგორცაა მაგალითად, რისკის ბუნება, ფორმა, მოხდენის ალბათობა, საპასუხო ღონისძიებები და ა.შ.

კომუნიკაციის დროს ხდება შესაბამისი ინფორმაციის იდენტიფიცირება და შეგროვება, რომელიც უნდა გადაიცეს იმ ფორმით და დროს იმ მონაკვეთში, რომელიც ადამიანებს დაეხმარება შეძლონ მათზე დაკისრებული მოვალეობების სწორად შესრულება.

კონსულტაცია არის ინფორმაციის გადაცემის (ინფორმაციული კავშირის) ორმხრივი პროცესი, კომუნიკაცია დაწესებულებასა და დაინტერესებულ პირებს შორის იმ საკითხის გარშემო, რაც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას ან კონკრეტული მიმართულების განსაზღვრას.

კონსულტაცია არის პროცესი, რომელიც გავლენას ახდენს გადაწყვეტილების მიღებაზე თანამშრომლობის და არა ძალაუფლების საფუძველზე. კონსულტაცია წარმოადგენს გადაწყვეტილების მიღების პროცესში შეტანილ წვლილს და არა საკითხის საერთო გადაწყვეტას.

8. მონიტორინგი

ეფექტურ რისკის მართვას სჭირდება დაწესებულების სტრუქტურის მუდმივი გადახედვა და ანგარიშების მომზადება, რისკის ეფექტური შეფასებისთვის და საჭირო კონტროლის ღონისძიებების განსაზღვრისათვის. მონიტორინგი ასევე მოიცავს რეგულარულ შესაბამისობისა და ეფექტიანობის აუდიტის განხორციელებას, რათა აღმოჩენილ იქნას დაწესებულების სტრუქტურისა და საქმიანობის გაუმჯობესების შესაძლებლობები.

მონიტორინგის პროცესი უნდა იყოს მარწმუნებელი იმისა, რომ დაწესებულების საქმიანობის შესაბამისი კონტროლის ღონისძიებები არსებობს და არსებული პროცედურები ყველასთვის გასაგებია და სრულდება.

მონიტორინგის პროცესი ასევე უნდა მოიცავდეს:

- შეფასებას, თუ მიღებული ზომები რამდენად ამართლებს მოლოდინს;
- შეფასებისთვის დანერგილი პროცედურების და მოპოვებული ინფორმაციის სისწორის შემოწმებას;
- შეფასებას, თუ რამდენად ეხმარება დაგროვილი გამოცდილება და ცოდნა უკეთესი გადაწყვეტილებების მიღებას, რისკის იდენტიფიკაციის პროცესის ხარისხის გაუმჯობესებას, მომავალში მის შეფასებას და მართვას და სხვა.

დანართი N1

შემფასებლის სახელი გვარი:			ვალერი ახოზაძე					თარიღი:						
სამუშაო ობიექტის დასახელება:			ქ.გორი ცხინვალის გზატკეცილი N9 შ.პ.ს „საზოგადოებრივი კოლეჯი ამგი“					დრო						
სამუშაოს მოკლე აღწერა			სასწავლო პროცესი, პრფესიულ სტუდენტებთან.											
საფრთხეთა იდენტიფიცირა ბა	ამსახველი ფორმ/ვიდეო მასალა	პირთა წრე	დაშავების /დაზიანებ ის ტიპები	არსებული კონტროლის ზომები	საწყისი რისკი			დამატებითი კონტროლის ზომები			ნარჩენი რისკი	გასატარებელი ზომები/რეაგირება	შესრულებული პასუხისგებელი პირი / ვადა	გადახედვის სავასრულო თარიღი
					ა •	შ •	რ* (აა შ)	ა •	შ* •	რ* (აა შ)				

„ა“ - ალბათობა

„შ“ - შედეგი (სიმძიმე)

„რ“ - რისკის დონე (რეიტინგი)

რისკის შეფასების მატრიცა (სარეკომენდაციო)

შედეგი

5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5

ა ლ ბ ა თ ო ბ ა

რისკის დონე = ალბათობა x შედეგი

ალბათობა

1 = ძალიან საეჭვოა;

2 = საეჭვოა;

3 = შესაძლებელია;

4 = სავარაუდოა;

5 = განსაზღვრულია.

შედეგი

1 = უმნიშვნელო – დაზიანების გარეშე;

2 = მცირე – დაზიანება საჭიროებს პირველად სამედიცინო დახმარებას;

3 = ზომიერი – დროებითი შრომისუუნარობა;

4 = სერიოზული – სამედიცინო დაწესებულებაში მკურნალობა;

5 = კატასტროფული – სიკვდილი ან მუდმივი შრომისუუნარობა.

რისკის დონე	ა x შ
კრიტიკული	20 - 25
მაღიან მაღალი	10 - 16
მაღალი	5 - 9
საშუალო	3 - 4
დაბალი	1 - 2

შედეგი	20-25	5 - 16	3 - 4
	კრიტიკული	არსებითი	არაარსებითი
საჭირო ღონისძიებები	სამუშაო უნდა შეჩერდეს. დაუყოვნებლივ უნდა იქნეს მიღებული ზომები რისკის შესამცირებლად.	საოპერაციო პროცედურები და სამუშაოს შესრულების მონიტორინგი. შემუშავდეს რისკის შემცირების პროცედურები/ დაიგეგმოს რისკის შემცირების საკონტროლო ღონისძიებები. შეფასდეს პრიორიტეტები.	სამუშაოს შესრულების მონიტორინგი. შემუშავდეს რისკის შემცირების პროცედურები/ საკონტროლო ღონისძიებები.

რისკების კატეგორიები სიმბიზის მიხედვით

<p>კრიტიკული (20 – 25)</p>	<p>კრიტიკული შეუსაბამობა – მნიშვნელოვან საფრთხეს უქმნის ადამიანის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას და რომლის დაუყოვნებლივ გამოსწორება სავალდებულოა</p>	<p>სამუშაოები უნდა შეჩერდეს დაუყოვნებლივ.</p>
<p>ძალიან მაღალი (10 – 16)</p>	<p>არსებითი შეუსაბამობა – შეუსაბამობა, რომლის გამოსწორება სავალდებულოა, მაგრამ დაუყოვნებლივ შეუძლებელია, და რომელიც მოცემულ მომენტში საშიშროებას არ უქმნის ადამიანის სიცოცხლეს, თუმცა მისი გამოუსწორებლობა ადამიანის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის</p>	<p>ღონისძიებების გატარება სავალდებულოა დაუყოვნებლივ, სამუშაოების შეჩერების გარეშე.</p>
<p>მაღალი (5 - 9)</p>	<p>არსებითი შეუსაბამობა – შეუსაბამობა, რომლის გამოსწორება სავალდებულოა, მაგრამ დაუყოვნებლივ შეუძლებელია, და რომელიც მოცემულ მომენტში საშიშროებას არ უქმნის ადამიანის სიცოცხლეს, თუმცა მისი გამოუსწორებლობა ადამიანის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის</p>	<p>გონივრულ ვადებში მიიღეთ ზომები შეუსაბამობების აღმოფხვრის მიზნით (სავალდებულოა)</p>
<p>საშუალო (3 – 4)</p>	<p>არაარსებითი შეუსაბამობა – შეუსაბამობა, რომლის გამოსწორება შესაძლებელია ჩვეულებრივი სამუშაო პროცესის შეჩერების გარეშე და რომელიც ადამიანის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას პირდაპირ საფრთხეს არ უქმნის</p>	<p>ღონისძიებების გატარება სავალდებულოა, მაგრამ არა დაუყოვნებლივ.</p>
<p>დაბალი (1 - 2)</p>	<p>მისაღები რისკი (მათ შორის ნარჩენი რისკი)</p>	<p>ზომების მიღება არ არის სავალდებულო</p>